

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний бізнес-світ вимагає постійного розвитку та адаптації, а ключовою складовою успіху є інновації. Інновації впливають на всі сфери економіки, від виробництва та послуг до торгівлі та фінансових послуг. За Законом України «Про інноваційну діяльність», інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [2]. В загальному вигляді «конкуренція» – це економічний процес взаємодії, взаємозв'язку та боротьби між підприємствами, що виступають на ринку з метою забезпечення кращих шляхів збуту продукції, задоволення потреб покупців й отримання прибутку [1, с. 21]. Сучасні дослідження конкурентоспроможності підприємства доцільно здійснювати з урахуванням рівня інноваційного розвитку.

Проблемі впливу інноваційного розвитку на конкурентоспроможність підприємства присвячували свої праці такі науковці як: М. Портер, П. Микитюк, О. Ватченко, Р. Фатхутдінов, С. Колесов та ін. Проте, тема не втратила своєї актуальності і потребує подальших досліджень.

Існують різні види інновацій, основними з яких є: технологічні, продуктові, процесні, маркетингові. Впровадження інноваційних технологій та процесів може призвести до підвищення продуктивності праці та зменшення витрат, що дозволяє підприємствам збільшити ефективність та знизити ціни. Інновації можуть допомогти підприємствам розширити аудиторію та відкрити нові ринки, пропонуючи продукти або послуги, які відповідають зміненим потребам клієнтів. Інновації дозволяють підприємствам покращити якість продукції та задоволеність клієнтів, що впливає на їхню лояльність та репутацію. Таким чином, інновації та конкурентоспроможність є взаємопов'язаними. Під інноваціями, як чинником підвищення конкурентоспроможності, розуміють кінцевий результат інноваційної діяльності, що отримав реалізацію у вигляді нового або вдосконаленого продукту, який надалі використовується для втілення в практичній діяльності [1].

Впровадження інновацій може бути викликом для багатьох підприємств, оскільки вимагає інвестицій, ресурсів та часу, а також зміни у культурі та підготовці персоналу. Крім того, інновації можуть не завжди приносити негайний прибуток, тому підприємствам необхідно акцентувати свою діяльність на формування довгострокових переваг. Для успішного впровадження інновацій, підприємство повинно розробляти чітку стратегію інноваційного розвитку. Ця стратегія повинна включати в себе плани щодо формування і використання ресурсів, визначення пріоритетних напрямків інновацій, та встановлення метрик для оцінки результатів.

Успішність впровадження інновацій залежить від налагодженої співпраці зі стейкхолдерами, включаючи клієнтів, партнерів та інвесторів. Споживачі можуть надавати цінну інформацію щодо нових продуктів чи послуг, партнери можуть сприяти впровадженню інновацій шляхом об'єднання зусиль, інвестори, у свою чергу, можуть надати фінансову підтримку для інноваційних проєктів. Також, впровадження інновацій пов'язане із ризиками реалізації інноваційних проєктів в умовах невизначеності. Тому, важливо проваджувати оцінку ризиків та розробляти плани для їхнього зменшення.

Підводячи підсумок, зазначимо, що інновації впливають на конкурентоспроможність підприємств, оскільки інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності – це науково-технічні, технічні, економічні та організаційні зміни у виробництві, відмінні від чинної практики, направлені на удосконалення виробничого процесу в цілях забезпечення конкурентоспроможності, дозволяють зберігати суб'єктам господарювання стабільну позицію на ринку та забезпечувати розвиток в умовах змін. Для успішного впровадження інновацій необхідно розробляти чітку стратегію діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку, налагоджувати співпрацю зі стейкхолдерами, управляти ризиками.

Список використаної літератури:

1. Володько А. В., Невмержицька С. М. Вплив інноваційного розвитку на конкурентоспроможність підприємства. Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті інтеграції України в Європейський науково-інноваційний простір : матеріали XXV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 1 грудня 2021 року. Київ : ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України», 2021. С. 21-23.

2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. Поточна редакція: 31.03.2023. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.